

שאלתא

בנושא: מדוע העירייה שולחת מבקרים למקורות מים טבעיים בעיר שאינם מפוקחים על ידי משרד הבריאות או העירייה עצמה?

בפרסומי העירייה מופיעה מעת לעת הזמנה של תושבים ואורחים לבקר במקורות המים הטבעיים בעיר. מדובר לרוב על מעיין שיח, בוסתן כיאט, הבריכה הקטנה בנחל אחוזה ועוד.

מבירור שעשינו מול העירייה עולה שהעירייה אינה מפקחת על טיב ואיכות המים במקורות המים הללו. גם משרד הבריאות אינו מבצע דגימות למקורות המים הללו.

ראוי לציין שמקורות מים טבעיים בעיר משמשים מקור שתיה לחיות בר רבות ומגוונות, ולכן עשויים להתפתח בהם סיכונים בריאותיים משמעותיים שאף עשויים להוביל למוות.

סיכונים בריאותיים ובטיחותיים מחשיפה למקורות מים לא מפוקחים:

א. זיהומים מיקרוביאליים חמורים (ממקור בעלי חיים וביו)

מכיוון שהאתרים הללו נמצאים בלב הטבע העירוני המשמש בית לחיות בר (חזירי בר, תנים, מכרסמים וציפורים), המים חשופים להפרשותיהם. הסיכונים כוללים:

- **עכברת (לפטוספירוזיס):** מחלה זיהומית קשה המועברת לבני אדם דרך שתן של בעלי חיים (בעיקר מכרסמים וחזירי בר) המגיע למים. החידק חודר דרך חתכים בעור, לחמיות העיניים או בליעה, ועלול לגרום לאי-ספיקת כליות, פגיעה כבדית ואף מוות.
- **חיידקי מעיים (קוליפורמים צואתיים, סלמונלה, שיגלה):** נוכחות גבוהה של חיידקים אלו מעידה על זיהום צואתי (מבעלי חיים או חלילה מגלישות ביוב עירוני סמוכות). בליעה מקרית של מים אלו גורמת לדלקות מעיים חריפות, הקאות, שלשולים קשים והתייבשות.
- **טפילים (כמו קריפטוספורידיום וג'ארדיה):** טפילים העמידים יחסית לתנאי סביבה וגורמים לשלשולים ממושכים, במיוחד בקרב ילדים בעלי מערכת חיסון רגישה.

ב. זיהום כימי וטוקסיקולוגי (נגר עירוני)

המעיינות והבריכות בחיפה ממוקמים בתוך ואדיות שמעליהם בנויות שכונות מגורים, כבישים ותשתיות:

- **תשתיות לקויות וגלישות ביוב:** בעת תקלות בצנרת העירונית, שפכים עלולים לחלחל או לזרום ישירות לוואדיות ולהגיע למקורות המים הללו מבלי שהציבור מודע לכך.
- **נגר כבישים מזהם:** מי גשמים או שטיפת כבישים סוחפים עמם שמנים, דלקים, מתכות כבדות וכימיקלים מהרחובות ישירות אל בריכות הנחלים (כמו בנחל אחוזה).

ג. סיכונים פיזיים ובטיחותיים

- **טביעה ופציעות:** מדובר בבריכות טבעיות בעלות עומק משתנה ולא ידוע, ללא נוכחות מציל. קרקעית הבריכות עלולה להכיל סלעים חלקים, בוץ עמוק, זכוכיות או פסולת מתכתית שעלולה לגרום לפציעות קשות לחורגים או לקופצים למים.
 - **דגירת יתושים (כולל קדחת מערב הנילוס):** מקורות מים שאינם זורמים בעוצמה או שאינם מטופלים ביולוגית/כימית מהווים כר פורה לדגירת יתושים, המעבירים מחלות לבני אדם.
- לא מיותר לציין שעל פי חוק, באחריות העירייה לשמור על בריאות הציבור ובטיחותו בשטחים הציבוריים הפתוחים שבניהולה (כולל נחלים ובוסתנים עירוניים), ולכל הפחות להציב שילוט אזהרה מפני סכנות ידועות.
- לאור כל זאת, נבקש מענה על השאלות הבאות:

השאלות:

1. אילו פעולות פיקוח, דיגום או ניטור (אם בכלל) מבוצעות על ידי העירייה באתרים הללו?
2. מי נושא בעירייה באחריות על פיקוח וטיפול במקורות המים הטבעיים? בהינתן שמשרד הבריאות אינו מטפל בנושא זה בתוך העיר חיפה?
3. מדוע העירייה אינה מזהירה בפרסומיה ברשתות ובשטח לגבי הסיכונים לפניהם עומדים בני אדם ובעלי חיים כתוצאה משחיה ושתית מים ממקורות טבעיים בעיר?
4. מהי תכנית העירייה להבהרת הסיכונים שעשויים להיגרם כתוצאה מחשיפה לסיכונים בריאותיים במקורות המים הללו?

בברכה,

דוד עציוני וזאב סוננזון

סיעת הבית שלנו

מועצת העיר חיפה

מצורפת דוגמה לפרסום כזה בו סביב חג השבועות בשנה שעברה. אין שום אזכור של סיכונים בריאותיים:

